TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 5 - ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-DS	

Đắk Lắk, ngày 19 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 - ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lê Quốc Định.

- ***Thư ký phiên họp:*** Bà Nguyễn Thị Hoài Nam – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk tham gia phiên họp:*** Bà Nguyễn Thị Nhất - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 34/2025/TLST-VDS ngày 26 tháng 8 năm 2025 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 34/2025/QĐST-VDS ngày 09 tháng 9 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Thế H, sinh năm 1950. Địa chỉ: Thôn A, xã E, tỉnh Đắk Lắk (Địa chỉ cũ: Thôn A, xã C, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. (Có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Nguyễn Thế T, sinh năm 1984. Địa chỉ: Thôn A, xã E, tỉnh Đắk Lắk (Địa chỉ cũ: Thôn A, xã C, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. (Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai trong quá trình giải quyết cũng như tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Nguyễn Thế H trình bày:

Con trai ông Nguyễn Thế H là anh Nguyễn Thế T, sinh năm 1984, do bị nhiễm chất độc hóa học nên từ khi sinh ra cho đến nay đã bị dị dạng, dị tật và không có khả năng nhận thức, không điều khiển được hành vi của bản thân như người bình thường, mọi sinh hoạt và vệ sinh cá nhân đều phải có người giúp đỡ. Năm 2006 gia đình đã đưa anh T đi giám định dị dang, dị tật đối tượng gián tiếp bị nhiễm chất độc da cam và ngày 11/9/2006 được Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và xã hội tỉnh Đ cấp Quyết định hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Từ khi sinh ra cho đến nay anh T ở với ông H và được ông H cùng gia đình trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc. Vì vậy, ông H yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 5 Đắk Lắk tuyên bố anh Nguyễn Thế T là người mất năng lực hành vi dân sự và xác định ông Nguyễn Thế H là người giám hộ cho anh Nguyễn Thế T theo quy định của pháp luật.

Ngày 12/8/2025, ông Nguyễn Thế H có làm đơn yêu cầu Trung tâm G thực hiện giám định tình trạng sức khỏe tâm thần, khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn Thế T. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 177/KLGĐ ngày 19/8/2025 của Trung tâm G kết luận: Về y học: Anh Nguyễn Thế T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng + Liệt ½ người (T) (Theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 – ICD 10, có mã bệnh F72 + G81); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng dân sự của Thẩm phán, Thư ký và của người yêu cầu đều đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, Điều 27, 365, 366, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2025; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2017 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án, đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk:

+ Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thế H, tuyên bố ông Nguyễn Thế T, sinh năm 1984, trú tại thôn B, xã E, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự.

+ Về lệ phí: Ông Nguyễn Thế H là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu lệ phí.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk nhận định:

[1] Ông Nguyễn Thế H yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Nguyễn Thế T, đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Do anh Nguyễn Thế T có nơi cư trú tại thôn A, xã E, tỉnh Đắk Lắk nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk. Vì vậy, Tòa án nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk căn cứ vào khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 để thụ lý và giải quyết là phù hợp với quy định của pháp luật.

[2] Anh Nguyễn Thế T từ khi sinh ra cho đến nay do bị nhiễm chất độc da cam nên không có khả năng nhận thức và không điều khiển được hành vi của bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải có người thân trợ giúp. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số: 177/KLGĐ ngày 19/8/2025 của Trung tâm G kết luận: Về y học: Anh Nguyễn Thế T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng + Liệt ½ người (T) (Theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 – ICD 10, có mã bệnh F72 + G81); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Do đó, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thế H về việc tuyên bố anh Nguyễn Thế T mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Xét yêu cầu của ông Nguyễn Thế H đề nghị Tòa án xác định ông Nguyễn H là người giám hộ cho anh Nguyễn Thế T. Thấy rằng, anh Nguyễn Thế T là người đã thành niên nhưng chưa có vợ con và đang được ông Nguyễn Thế H nuôi dưỡng và chăm sóc. Ông Nguyễn Thế H là người có đủ các điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự năm 2015 nên căn cứ vào khoản 1 Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận ông Nguyễn Thế H là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Thế T. Đồng thời, xác định các giao dịch dân sự của anh Nguyễn Thế T đều do ông Nguyễn Thế H xác lập, thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 – Đắk Lắk tham gia phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên có cơ sở chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế H là người cao tuổi nên được miễn toàn bộ phí giải quyết việc dân sự theo quy định điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 49 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2025; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Thế H. Tuyên bố anh Nguyễn Thế T mất năng lực hành vi dân sự.

2. Người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Thế T là ông Nguyễn Thế H.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế H được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND khu vực 5;
- Thi hành dân sự Đắk Lắk;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã E;
- Lưu: VT, hồ sơ.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Quốc Định